

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 327

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 9 aprilie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
720.	— Decret pentru numirea unui procuror	2
721.	— Decret pentru numirea unui procuror	2
722.	— Decret pentru numirea unui procuror	3
723.	— Decret pentru numirea unui procuror	3
724.	— Decret pentru numirea unui procuror	4
725.	— Decret pentru numirea unui procuror	4
726.	— Decret pentru numirea unui procuror	5
727.	— Decret pentru numirea unui procuror	5
728.	— Decret pentru numirea unui procuror	6
729.	— Decret pentru numirea unui procuror	6
730.	— Decret pentru numirea unui procuror	7
H O T Ă R Ă R I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E		
	Hotărârea nr. 1 din 26 martie 2024 referitoare la inițiativa legislativă a cetățenilor intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”	7–9
H O T Ă R Ă R I A L E G U V E R N U L U I R O M Ă N I E I		
305.	— Hotărâre pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară.....	10–16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Starciuc Daniela-Maria se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 720.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Gagiu Mihaela-Marinela se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Oltenița.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 721.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Roman Adriana-Maria se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Drobeta-Turnu Severin.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 722.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Ivănescu Florentina se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 723.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Balațchi Marcel se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 724.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Stoica Elena-Florentina se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Cărbunești.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 725.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Pomană Radu-Gheorghe se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Drobeta-Turnu Severin.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 726.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Belciug Valerian se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Drobeta-Turnu Severin.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 727.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Manole Daniel se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Oltenița.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 728.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Bărăgan Tiberiu-Marian se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Adjud.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 729.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru numirea unui procuror

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 508 din data de 21 martie 2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Badea Cornelia-Olivia se numește în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 8 aprilie 2024.
Nr. 730.

HOTĂRĂRI ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRĂREA Nr. 1

din 26 martie 2024

referitoare la inițiativa legislativă a cetățenilor intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative a cetățenilor cu privire la propunerea legislativă intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”.

2. Cu Adresa din 28 februarie 2024, președintele Senatului a transmis Curții Constituționale propunerea legislativă a cetățenilor intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”. Adresa a fost înregistrată la Registratura jurisdicțională a Curții Constituționale cu nr. 1.572 din 28 februarie 2024 și s-a procedat la constituirea Dosarului nr. 642J/2024.

3. La adresa transmisă de președintele Senatului au fost anexate: (i) adresa președintelui Comitetului de inițiativă, domnul Adrian-Ovidiu Iov, înregistrată în data de 22 noiembrie 2023 prin care propunerea legislativă a fost înaintată Biroului permanent al Senatului, (ii) expunerea de motive a inițiativei legislative, (iii) declarația autenticată de constituire

a Comitetului de inițiativă din data de 10 martie 2023, (iv) avizul Consiliului Legislativ nr. 416 din 25 aprilie 2023, (v) adresa Comitetului de inițiativă înregistrată la Biroul permanent al Senatului la data de 24 noiembrie 2023 privind lista primărilor care nu s-au încadrat în termenul legal de atestare a semnăturilor sau care au refuzat atestarea, precum și (vi) un extras din Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 23 mai 2023, paginile 14—16, cuprinzând „Proiectul de lege pentru instituirea lunii iunie ca Luna identității creștine”, expunerea de motive a acesteia, avizul Consiliului Legislativ și componența Comitetului de inițiativă. Totodată, au fost înaintate Curții Constituționale listele de susținători în original și opisul centralizator al acestora, cu indicarea numărului de dosare întocmite pentru fiecare localitate în parte.

4. Potrivit expunerii de motive care însoțește propunerea legislativă a cetățenilor, „reperul fundamental al unei națiuni, la modul general, este credința, iar în cazul poporului român, în mod special, este credința creștină, fapt evident din perspectivă istorică, sociologică, religioasă, culturală și statistică. Credința creștină a reprezentat un filon intrinsec al românității de-a lungul istoriei, astfel că evidențierea, afirmarea și asumarea acestei identități onorează memoria înaintașilor poporului român, pe de o parte, iar pe de alta, păstrează și transmite generațiilor viitoare aceeași identitate, care s-a dovedit a fi determinantă pentru supraviețuirea națiunii române. [...] Pe cale de consecință,

având în vedere motivele de mai sus, în temeiul dispozițiilor legale incidente, în special în temeiul art. 6 (care reglementează «dreptul la identitate» comunitară, inclusiv din perspectivă religioasă) și art. 74 din Constituția României, supunem dezbaterii și aprobării Parlamentului României următoarea propunere legislativă, care are drept obiect stabilirea lunii iunie drept luna identității creștine în România.”

CURTEA,

examinând propunerea legislativă a cetățenilor intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”, prin raportare la dispozițiile art. 74 alin. (1) și (2) din Constituție, ale Legii nr. 189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum și raportul întocmit de judecătorul-raportor, constată următoarele:

5. Curtea a fost legal sesizată și este competentă să se pronunțe asupra inițiativei legislative a cetățenilor referitoare la propunerea legislativă intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine”.

6. Atribuția Curții Constituționale de a se pronunța asupra inițiativei legislative a cetățenilor este prevăzută de dispozițiile art. 146 lit. j) din Constituție, potrivit cărora Curtea „*verifică îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni*”.

7. În legătură cu această atribuție sunt incidente dispozițiile art. 74 alin. (1) și (2) din Constituție, care prevăd că inițiativa legislativă aparține și „[...] unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot. Cetățenii care își manifestă dreptul la inițiativă legislativă trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare din aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative.

(2) *Nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea.*”

8. Sub aspectul competenței Curții sunt aplicabile dispozițiile art. 48 din Legea nr. 47/1992 și ale art. 7 din Legea nr. 189/1999, care, utilizând aceiași termeni, stabilesc obiectul verificării pe care Curtea o întreprinde în exercitarea atribuției sale constituționale. Dispozițiile legale menționate au următorul cuprins:

— Art. 48 din Legea nr. 47/1992: „*Curtea Constituțională, din oficiu sau pe baza sesizării președintelui Camerei Parlamentului la care s-a înregistrat inițiativa legislativă a cetățenilor, se pronunță asupra:*

a) *caracterului constituțional al propunerii legislative ce face obiectul inițiativei cetățenilor;*

b) *îndeplinirii condițiilor referitoare la publicarea acestei propuneri și dacă listele de susținători sunt atestate de către primarii unităților administrativ-teritoriale ori de către împuterniciții acestora;*

c) *întrunirii numărului minim de susținători pentru promovarea inițiativei, prevăzut la art. 74 alin. (1) sau, după caz, la art. 150 alin. (1) din Constituție, republicată, precum și asupra respectării dispersiei teritoriale în județe și în municipiul București, prevăzută de aceleași articole”;*

— Art. 7 alin. (1) din Legea nr. 189/1999 are un conținut identic, cu excepția tezei ultime a lit. b), care cuprinde sintagma „*sunt atestate potrivit art. 5*”, corespunzător celei din art. 48 lit. b) din Legea nr. 47/1992 — „*sunt atestate de către primarii unităților administrativ-teritoriale ori de către împuterniciții acestora*”.

9. Art. 5 alin. (1) și (3) din Legea nr. 189/1999 are următorul cuprins: „(1) *Atestarea calității de cetățean cu drept de vot și a domiciliului susținătorilor se face de către primarul localității fie personal, fie, în localitățile urbane, și prin funcționarii primăriei împuterniciți de primar în acest scop. Atestarea se face prin verificarea listei de susținători, iar în ceea ce privește domiciliul, în colaborare cu organul local de poliție, dacă este cazul. [...]*

(3) *Atestarea de către primar a listei de susținători se face prin semnătura persoanei care a efectuat controlul, cu indicarea*

actului de împuternicire, dacă este cazul, și a datei când s-a făcut atestarea, precum și prin aplicarea ștampilei. Dacă primarul a solicitat sprijinul organului local de poliție, va semna și reprezentantul acestuia, cu precizarea aspectelor pe care le-a verificat. Semnătura se aplică pe ultima copertă a dosarului cuprinzând listele verificate, aflat la comitetul de inițiativă, după ce a fost confruntat cu cel depus la primărie. Aspectele neatestate se elimină din listă, făcându-se aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (3).”

10. Prin urmare, în exercitarea atribuției prevăzute la art. 146 lit. j) din Constituție de a verifica inițiativa legislativă a cetățenilor, Curtea are în vedere dispozițiile art. 74 alin. (1) și (2) din Constituție, ale art. 48 din Legea nr. 47/1992, precum și ale art. 5 și 7 din Legea nr. 189/1999, în raport cu care verifică:

— întrunirea numărului minim de susținători pentru promovarea inițiativei, prevăzut la art. 74 alin. (1) teza întâi din Constituție (cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot), precum și respectarea dispersiei teritoriale în județe și în municipiul București, prevăzută de art. 74 alin. (1) teza a doua din Constituție (cetățenii care inițiază revizuirea trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare din aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5.000 de semnături în sprijinul inițiativei); verificarea are în vedere și condițiile pe care Legea nr. 47/1992 și Legea nr. 189/1999 le impun în privința publicării inițiativei legislative cetățenești și a atestării listelor de susținători; verificarea listelor de susținători vizează atestarea legală de către primarii unităților administrativ-teritoriale ori de către împuterniciții acestora, iar nu modul de colectare a semnăturilor ori corectitudinea datelor colectate, întrucât verificarea acestor din urmă acte sau fapte excedează competenței Curții Constituționale;

— respectarea limitelor impuse de art. 74 alin. (2) din Constituție în privința inițiativelor legislative cetățenești (inițiativa legislativă să nu aibă ca obiect probleme fiscale, cu caracter internațional, amnistia și grațierea).

11. Nu intră în competența Curții examinarea oportunității inițiativei legislative, aceasta revenind Parlamentului, în calitate de organ reprezentativ suprem și unică autoritate legiuitoare a țării.

12. Procedând la verificarea inițiativei legislative cetățenești, Curtea reține următoarele:

(1) Întrunirea numărului minim de susținători pentru promovarea inițiativei, precum și respectarea dispersiei teritoriale în județe și în municipiul București (inclusiv, potrivit celor mai sus menționate, respectarea condițiilor legale referitoare la publicarea inițiativei legislative cetățenești și la atestarea listelor de susținători)

a) *Publicarea inițiativei legislative*

13. Curtea constată că propunerea legislativă, precum și expunerea de motive care o însoțește, semnată de Comitetul de inițiativă, au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 23 mai 2023, în cadrul termenului de maximum 30 de zile de la emiterea Avizului Consiliului Legislativ nr. 416 din 25 aprilie 2023, prevăzut la art. 3 alin. (4) din Legea nr. 189/1999.

b) *Verificarea legalității atestării listelor de susținători*

14. Pe baza verificării făcute de către colectivul de magistrați-asistenți, constituit prin rezoluția președintelui Curții Constituționale, a dosarelor cu semnături ale susținătorilor inițiativei legislative, primite de la Senat, s-a constatat că atestarea listelor de susținători nu s-a făcut în toate cazurile cu respectarea strictă a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 189/1999, de către primarii unităților administrativ-teritoriale sau, în localitățile urbane, și de funcționarii primăriei împuterniciți de primar în acest scop, fiind consemnate următoarele situații: atestări realizate în mediul rural de alte persoane decât primarul (spre exemplu, în localități din județele Arad, Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Caraș-Severin, Constanța, Gorj, Iași, Maramureș, Mehedinți, Mureș, Prahova, Satu Mare, Teleorman sau Timiș), iar în mediul urban, dacă atestarea a fost realizată

de o altă persoană decât primarul, nu s-a indicat actul de împuternicire (spre exemplu, în localități din județele Arad, Bistrița, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Mureș, Neamț, Tulcea, Vaslui sau Timiș), lipsa unor elemente obligatorii prevăzute de lege necesare atestării, precum ștampila (spre exemplu, în localități din județele Arad, Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, București (sector 2), Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Iași, Mureș, Prahova, Teleorman, Timiș și Tulcea). De asemenea, au fost situații în care listele de susținători au fost comunicate în copie, și nu în original (spre exemplu, în localități din județele Arad, Brașov, Caraș-Severin, Covasna, Hunedoara, Mureș sau Timiș).

15. Există și alte omisiuni și neregularități, cea mai frecventă fiind lipsa datei atestării (în privința unui număr de 15.935 de susținători), dar care nu au fost apreciate ca fiind încălcări ale dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 189/1999, în măsura în care rezultă că atestarea a fost realizată de persoanele prevăzute de textul legal sau operează o prezumție simplă în acest sens, fundamentată pe actele depuse în dosare (a se vedea, în același sens, Decizia nr. 222 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 30 mai 2019, Decizia nr. 580 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 857 din 27 octombrie 2016, Hotărârea nr. 1 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 5 februarie 2015, Hotărârea nr. 1 din 21 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 20 iunie 2019, paragraful 15). De asemenea, inexistența unei formule de atestare exprese nu a fost apreciată drept o încălcare a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 189/1999 în măsura în care listele de susținători au fost validate de către autoritatea competentă, prin semnătură și ștampilă.

c) Verificarea întrunirii numărului minim de susținători pentru promovarea inițiativei, prevăzut de art. 74 alin. (1) din Constituție

16. Susținătorii atestați cu încălcarea dispozițiilor legale, potrivit mențiunilor cuprinse în listele centralizatoare pe județe întocmite în cauză, nu au fost luați în calcul la stabilirea numărului de susținători ai inițiativei legislative. Astfel, din cele 54.655 de semnături din listele de susținători, dintre care au fost atestate de autoritățile publice un număr de 47.508 de astfel de semnături, Curtea a apreciat că semnăturile unui număr de 34.287 de susținători sunt legal atestate. Ca urmare, Curtea constată că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 74 alin. (1) teza întâi din Constituție, respectiv numărul de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot necesar pentru promovarea inițiativei.

d) Verificarea respectării dispersiei teritoriale în județe și în municipiul București, prevăzută la art. 74 alin. (1) din Constituție

17. Potrivit documentelor depuse la Senat de inițiatori și transmise Curții Constituționale, un număr de 4 județe ar fi

îndeplinit, fiecare, cerința de a avea cel puțin 5.000 de semnături legal atestate în susținerea inițiativei legislative (Hunedoara, Neamț, Teleorman și Timiș), aceasta cu condiția ca atestările să fi fost conforme cu dispozițiile legale de referință. Pe baza examinării dosarelor cuprinzând susținătorii inițiativei legislative din punctul de vedere al legalității atestării, Curtea a constatat că numai 2 județe dintre cele 4, și anume Neamț și Timiș, îndeplinesc, fiecare, condiția de a avea cel puțin 5.000 de semnături legal atestate în susținerea inițiativei legislative (un număr de 5.769, respectiv de 5.157 de susținători atestați în mod legal).

18. În ceea ce privește celelalte două județe care, potrivit documentelor depuse de inițiatori, ar fi îndeplinit condiția constituțională, Curtea a constatat abateri de la cadrul legal de referință, potrivit celor menționate, după caz, la paragraful 14, care au determinat neluarea în calcul a acestora la stabilirea numărului de susținători ai inițiativei legislative. Astfel, în județul Hunedoara (unde potrivit documentelor comunicate ar fi existat un număr de 5.233 de semnături atestate) au fost constatate situații în care listele de semnături au fost comunicate în copie sau ștampila nu a fost aplicată. Ca urmare a verificărilor astfel efectuate, Curtea a reținut un număr de 4.986 de semnături legal atestate. În județul Teleorman (unde potrivit documentelor comunicate ar fi existat un număr de 7.432 de semnături atestate) au fost constatate situații în care atestarea în mediul rural a fost realizată de alte persoane decât primarul sau ștampila nu a fost aplicată. Ca urmare a verificărilor astfel efectuate, Curtea a reținut un număr de 4.022 de semnături legal atestate.

19. Față de datele consemnate, întrucât numai 2 județe îndeplinesc condiția prevăzută de normele constituționale de referință a numărului minim de 5.000 de susținători ai inițiativei, iar acest număr reprezintă mai puțin de un sfert din județele țării, Curtea constată că nu este întrunită condiția dispersiei teritoriale prevăzută de art. 74 alin. (1) din Constituție.

(2) Respectarea limitelor impuse de art. 74 alin. (2) din Constituție în privința inițiativelor legislative cetățenești

20. Examinarea limitelor constituționale ale propunerii legislative presupune verificarea textelor acesteia în raport cu dispozițiile art. 74 alin. (2) din Constituție, care stabilesc domeniile care nu pot face obiectul unei inițiative legislative: „problemele fiscale, cele cu caracter internațional, amnistia și grațierea”. Realizând această verificare, Curtea constată că propunerea legislativă ce formează obiectul inițiativei legislative a cetățenilor, prin care se propune, în esență, instituirea lunii iunie ca „Lună a identității creștine” nu vizează probleme din domeniile exceptate de normele constituționale de referință. Ca urmare, inițiativa legislativă nu încalcă dispozițiile art. 74 alin. (2) din Constituție.

21. Având în vedere aceste considerente, în temeiul prevederilor art. 146 lit. j) și ale art. 74 din Constituție, precum și ale Legii nr. 47/1992 și ale Legii nr. 189/1999, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Constată că inițiativa legislativă a cetățenilor intitulată „Luna Iunie — Luna Identității Creștine” nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 74 alin. (1) din Constituție.

Definitivă și general obligatorie.

Hotărârea se comunică președintelui Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Prim-magistrat-asistent,
Benke Károly

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 18, art. 158 alin. (5) lit. d) și al art. 161 alin. (2) lit. a) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Codul-cadru de etică și deontologie universitară, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 4 aprilie 2024.
Nr. 305.

ANEXĂ

CODUL - CADRU de etică și deontologie universitară

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare și principii generale

Art. 1. — Codul-cadru de etică și deontologie universitară, denumit în continuare *cod*, reglementează cadrul general privind principiile și normele de etică și deontologie universitară și este obligatoriu pentru categoriile de personal prevăzute în Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *lege*, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membri ai comunității academice după data intrării în vigoare a legii antementionate.

Art. 2. — (1) Prezentul cod are drept scop creșterea calității în procesul educațional și de cercetare, precum și consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul comunităților universitare, prin reglementarea conduitei membrilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior, furnizând principii și valori pe baza cărora se pot stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice.

(2) Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de etică și deontologie universitară revin membrilor comunității universitare din cadrul fiecărei instituții de învățământ superior, în contextul răspunderii publice a instituțiilor de învățământ.

Art. 3. — Principiile aplicabile eticii și deontologiei universitare sunt:

- principiul libertății academice;
- principiul răspunderii publice;
- principiul echității;
- principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- principiul transparenței;
- principiul integrității morale și profesionale;
- principiul dreptului la apărare;
- principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;

- principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural;
- principiul imparțialității și al obiectivității;
- principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

Art. 4. — În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- coautor al unei publicații* — orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- confecționarea de rezultate sau date* — raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- falsificarea de rezultate sau date* — raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- plagiatul* — prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- autoplagiatul* — republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

CAPITOLUL II

Monitorizarea și controlul aplicării normelor de etică și deontologie universitară

Art. 5. — Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare *CNEMU*, se pronunță cu privire la situațiile conflictuale referitoare la nerespectarea eticii managementului universitar și la cele care vizează încălcarea răspunderii publice.

Art. 6. — La nivelul fiecărei instituții de învățământ superior se înființează comisii de etică universitară, cu un mandat de 4 ani. Comisia de etică universitară acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior.

Art. 7. — Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară de la nivelul instituțiilor de învățământ superior se aprobă prin ordin al ministrului educației.

Art. 8. — Comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior, constituite în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică, analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la etica și deontologia universitară.

Art. 9. — Încălcările normelor de etică și deontologie universitară se verifică de comisiile de etică universitară. Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ, indiferent dacă aceasta este admisibilă sau inadmisibilă.

Art. 10. — (1) Pentru a fi admisibile, sesizările prevăzute la art. 9 trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională, cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (1) sunt respinse ca inadmisibile de către comisiile de etică universitară.

(3) Autorului sesizării i se păstrează confidențialitatea identității.

Art. 11. — Hotărârile comisiilor de etică, de admitere sau respingere, pot fi contestate la Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU, și la CNEMU.

Art. 12. — Comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv.

CAPITOLUL III

Norme generale de etică și deontologie universitară

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 13. — Normele prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru comunitatea universitară din cadrul instituțiilor de învățământ superior și pot fi completate prin codurile de etică și deontologie universitară elaborate de instituțiile de învățământ superior.

Art. 14. — Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;

d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;

e) norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți;

f) norme de etică și deontologie specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a)–e).

SECȚIUNEA a 2-a

Norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară

Art. 15. — În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare:

a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;

b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;

c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparatului experimental, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și 21 și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;

e) să respecte confidențialitatea în evaluare;

f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) să fie obiectiv în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică, evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți trebuie să respecte politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;

h) să nu plagieze, existând obligația de a indica toate sursele bibliografice utilizate;

i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;

j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;

l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și prin oricare alte elemente ce țin de etica cercetării;

m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

SECȚIUNEA a 3-a**Norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică**

Art. 16. — În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică și deontologie obligă toți membrii comunității academice la:

- a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea acordului tuturor autorilor;
- c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, respectiv în dosarele de candidatură pentru posturi didactice sau de cercetare;
- d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării.

SECȚIUNEA a 4-a**Norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere**

Art. 17. — În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică și deontologie obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

- a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) respectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;
- g) punerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

Art. 18. — Normele de etică și deontologie referitoare la respectarea ființei și demnității umane obligă membrii comunității academice la:

- a) respectarea dreptului la educație al beneficiarilor direcți;
- b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;
- c) abținerea de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât asupra beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;
- d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani ori cadouri sau prestarea anumitor servicii în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;
- e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;
- g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire de orice fel sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex,

orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;

h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, cinste și corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

SECȚIUNEA a 5-a**Norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți**

Art. 19. — În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători postdoctoranzi sau cursanți, normele de etică și deontologie îi obligă la:

- a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;
- b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;
- c) respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

SECȚIUNEA a 6-a**Conflictul de interese**

Art. 20. — Reprezintă conflict de interese următoarele situații:

- a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, în situația în care unul se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași instituție de învățământ superior;
- b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;
- c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituită conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității academice.

SECȚIUNEA a 7-a**Incompatibilități**

Art. 21. — Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

- a) o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din lege;
- b) o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar, președinte al consiliului județean;
- c) un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;
- d) o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile prevăzute la art. 16 alin. (1) din lege.

Art. 22. — (1) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la art. 20 lit. a)—c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează o altă persoană care are aceeași pregătire și același nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la art. 20 lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese. În această situație abținerea nu este luată în considerare la stabilirea rezultatului votului.

CAPITOLUL IV

Răspunderea pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie universitară

SECȚIUNEA 1

Abateri de la normele de etică și deontologie universitară

Art. 23. — Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității academice și au săvârșit abateri după data intrării în vigoare a legii răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

Art. 24. — Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art. 15, sunt următoarele:

a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și 21 și nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;

e) nerespectarea confidențialității în evaluare;

f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) fraudarea evaluării;

h) plagiatul;

i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară, prevăzute în prezentul act normativ și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;

k) afectarea integrității procesului de evaluare prin nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei, precum și prin examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

Art. 25. — Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art. 16, sunt următoarele:

a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane, fără acordul acesteia;

b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;

c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare;

d) neindicarea tuturor surselor utilizate;

e) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;

f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

Art. 26. — Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere prevăzute la art. 17 includ:

a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;

b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;

e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;

f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

Art. 27. — Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art. 18, sunt următoarele:

a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;

b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și prestigiul profesiei;

c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 28. — Abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt următoarele:

a) abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți prevăzute la art. 19;

b) afectarea integrității procesului de evaluare prin utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea acelorași materiale de către acestea pentru evaluări diferite, precum și prin nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul al III-lea inclusiv cu cadrul didactic evaluator.

SECȚIUNEA a 2-a

Sanțiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

Art. 29. — (1) Tipurile de sancțiuni aplicabile personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, sunt:

a) avertismentul scris;

b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;

c) destituirea din funcția de conducere;

d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;

e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;

f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(2) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți, sunt:

a) avertismentul scris;

b) anularea rezultatelor evaluărilor;

c) exmatricularea;

d) alte sancțiuni prevăzute de codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior.

Art. 30. — Pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie în obținerea documentelor și titlurilor universitare, Ministerul Educației, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU, poate lua următoarele măsuri:

a) atenționarea publică a instituției de învățământ superior cu privire la aspectele constatate;

b) sesizarea instanței competente în vederea anulării rezultatelor concursului, respectiv a anulării atestatului de abilitare;

c) sesizarea comisiei de etică universitară în vederea analizării modului în care și-au îndeplinit obligațiile legale angajații instituției de învățământ, inclusiv referenți sau conducători de doctorat care au coordonat elaborarea de teze de doctorat dovedite a fi plagiate, personalul implicat în organizarea concursurilor din instituția de învățământ superior sau a procedurii de acordare a atestatului de abilitare;

d) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza susțineri de teze de abilitare pe o perioadă de la 1 la 3 ani;

e) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor universitar pe o perioadă de la 1 la 3 ani;

f) retragerea acreditării domeniului din cadrul instituției organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare *IOSUD*, ceea ce implică retragerea dreptului *IOSUD* de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi în domeniul respectiv;

g) retragerea autorizației de funcționare provizorie a instituției de învățământ superior.

Art. 31. — În cazul nerespectării normelor de etică și deontologie universitară de către instituția de învățământ superior, conform prevederilor legale, Ministerul Educației poate lua gradual, în funcție de gravitatea faptelor, următoarele măsuri:

a) monitorizarea pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an a instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului educației privind constituirea comisiei de monitorizare. Din comisia de monitorizare vor face parte cel puțin câte un reprezentant al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare *ARACIS*, și al *CNEMU*;

b) dizolvarea structurilor de conducere responsabile, respectiv consiliul departamentului, consiliul facultății ori consiliul pentru studii universitare doctorale, sau eliberarea din funcție a rectorului după consultarea senatului universitar;

c) solicită *ARACIS* desfășurarea unei proceduri de evaluare externă a calității cu privire la respectarea standardelor și indicatorilor de performanță;

d) propune Guvernului inițierea unui proiect de hotărâre sau lege, după caz, de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 32. — Setul de standarde de referință de etică și deontologie universitară în managementul universitar este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul cod și stă la baza analizei și constatărilor realizate de *CNEMU* cu privire la nerespectarea eticii managementului universitar.

Art. 33. — Sesizările privind încălcările normelor de etică și deontologie profesională înregistrate efectiv la *CNATDCU*, înainte de intrarea în vigoare a legii, se soluționează de către *CNATDCU*, cu respectarea procedurilor prevăzute în Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 34. — În baza prezentului cod, instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu elaborează și aplică propriul cod de etică și deontologie universitară.

Art. 35. — În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni sunt sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

Art. 36. — În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să aibă o conduită conform căreia să pună în aplicare și sancțiunile stabilite de Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, denumit în continuare *CNECSDTI*, nerespectarea acestora reprezentând abatere disciplinară. Hotărârile comisiilor de etică, de admitere sau respingere, pot fi contestate, în funcție de obiectul acestora, și la *CNECSDTI*, dacă nu intră în competența de soluționare a *CNATDCU* sau *CNEMU*, potrivit legii și regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora adoptate prin ordin al ministrului educației.

SET DE STANDARDE
de referință de etică și deontologie universitară în managementul universitar

Nr. crt.	OBIECTIVUL GENERAL — CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVELUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR		
	Obiectiv specific nr. 1 — Principii fundamentale		
	Standarde	Indicatori de performanță	Riscuri
1	Stabilirea standardelor privind integritatea	Adoptarea unei proceduri operaționale prin care să se asigure un flux administrativ optim, astfel încât personalul care ocupă funcțiile de conducere, precum și structurile de conducere să acționeze cu respectarea cadrului legal de integritate	Orice comportament neetic sau conflict de interese care ar putea submina credibilitatea instituției de învățământ superior
2	Stabilirea standardelor privind transparența instituțională	Adoptarea unui ghid privind modalitățile prin care se realizează transparența decizională a procesului administrativ la nivelul instituției de învățământ superior, care să detalieze inclusiv procedurile de luare și de contestare a deciziilor	Lipsa diseminării informațiilor relevante privind deciziile și procesele de luare a acestora, care trebuie să fie disponibile pentru toți membrii comunității universitare și pentru publicul larg, conduce la afectarea drepturilor și intereselor legitime ale studenților și ale personalului instituției.
Obiectiv specific nr. 2 — Relația cu comunitatea academică			
3	Stabilirea standardelor privind respectarea autonomiei academice	Adoptarea unei proceduri operaționale care să detalieze modul de exercitare a dreptului cadrelor didactice de a-și desfășura activitatea academică prin raportare la standardele privind procesele academice de predare și de cercetare	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere care nu respectă autonomia academică și independența facultăților și departamentelor în procesele academice afectează în mod direct calitatea proceselor educaționale.
4	Stabilirea standardelor privind dialogul social și consultarea	Stabilirea unei structuri sau desemnarea unui reprezentant, sub coordonarea directă a consiliului de administrație, care să gestioneze relația cu partenerii de dialog social și cu membrii comunității academice	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere adoptă decizii fără a avea un dialog deschis și o consultare cu membrii comunității academice.
Obiectiv specific nr. 3 — Administrarea resurselor			
5	Stabilirea standardelor privind gestionarea responsabilă a resurselor	Elaborarea unei strategii instituționale privind utilizarea eficientă și responsabilă a resurselor umane, care să conțină cel puțin următoarele elemente: — proiecția și evaluarea privind resursa umană necesară, raportate la nevoia reală a instituției de învățământ superior, pe activități de predare, cercetare și administrative; — obiective privind asigurarea la nivelul resursei umane a unei proporții echitabile între cadrele didactice cu grade didactice diferite, ținând cont de nevoile reale ale instituției de predare și cercetare; — obiective privind prevenirea conflictului de interese; — obiective privind selecția de personal prin raportare la nevoia reală a instituției de învățământ superior; — obiective privind comunicarea internă și informarea personalului instituției cu privire la noutățile legislative și la drepturile și obligațiile pe care acesta le are, precum și cu privire la modul în care le poate exercita.	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere nu administrează resursele instituției cu responsabilitate, având ca efect utilizarea inadecvată a resurselor.
6	Stabilirea standardelor privind finanțarea instituțională	Stabilirea unor ghiduri operaționale privind identificarea, obținerea și utilizarea resurselor financiare diverse, pe care instituțiile le pot accesa, în conformitate cu prevederile legale	Personalul cu funcții de conducere și structurile de conducere nu gestionează în mod eficient și transparent resursele financiare, inclusiv cele externe sau sponsorizările, afectând astfel performanța instituției.

Obiectiv specific nr. 4 — Raportare și conformitate			
7	Stabilirea standardelor privind raportarea transparentă	Publicarea, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, pe pagina web a instituției, a datelor și informațiilor privind activitățile instituției, finanțele și rezultatele academice, precum și a rezultatelor generale ale evaluării semestriale a cadrelor didactice	Afectarea principiului transparenței și a autonomiei universitare, precum și a valorilor statuate în cartea universitară, asumată de întreaga comunitate academică
8	Stabilirea standardelor privind conformitatea cu normele de etică și deontologie	Stabilirea unor ghiduri operaționale care să detalieze procedurile legale și administrative privind abordarea și soluționarea încălcărilor normelor de etică și deontologie universitară, precum și a comportamentelor abuzive ale membrilor comunității universitare, care pot leza integritatea fizică sau psihică a persoanelor, cu precizarea sancțiunilor adecvate pentru nerespectarea respectivelor proceduri	Afectarea calității și performanței proceselor educaționale și de cercetare, dezvoltarea unui climat impropriu pentru bune relaționări între membrii comunității și încălcarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

